

VLOR-startdag - 18 september 2019

Zorg op school

Elke Struyf - Karine Verschueren
Aster Van Mieghem - Kathleen Bodvin

Antwerp School of Education
Faculteit Sociale Wetenschappen - Departement Opleidings- en Onderwijswetenschappen
Edubron - Universiteit Antwerpen

Schoolpsychologie en Ontwikkeling in Context
Faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen – KU Leuven

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Vlaamse studies

OBPWO 09.05

OBPWO 12.01

Review Leerlingenbegeleiding

OBPWO 13.01

STEUNPUNT
ONDERWIJS ONDERZOEK
2016-2020

Universiteit Antwerpen

Goed onderwijs verstrekken betekent zo veel als mogelijk tegemoet komen aan de diversiteit in onderwijsbehoeften zodat alle leerlingen maximale leer- en ontwikkelingskansen krijgen

Zorgleerlingen

- Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
- 1 op 3 (30%) leerlingen heeft een probleem
 - Voor 1 op 4 (25%) wordt extra ondersteuning opgestart
 - Voor 8 tot 17% niet
- Verontrustend of niet?

Toeleiding
naar het
zorgaanbod

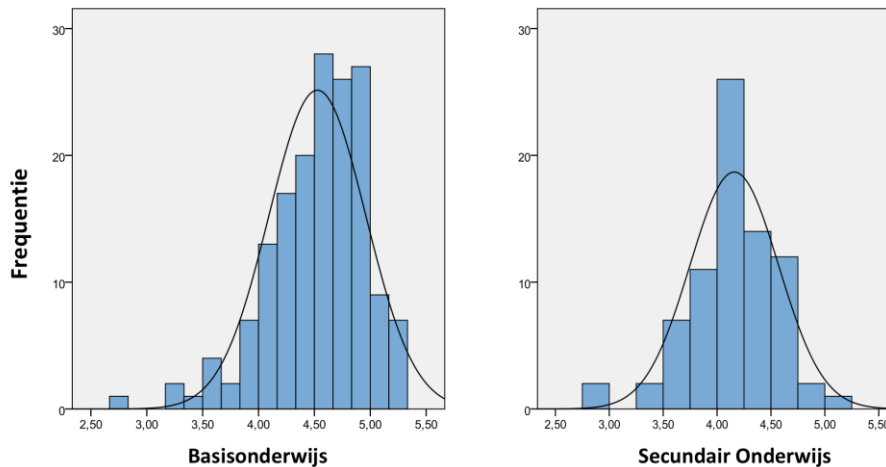
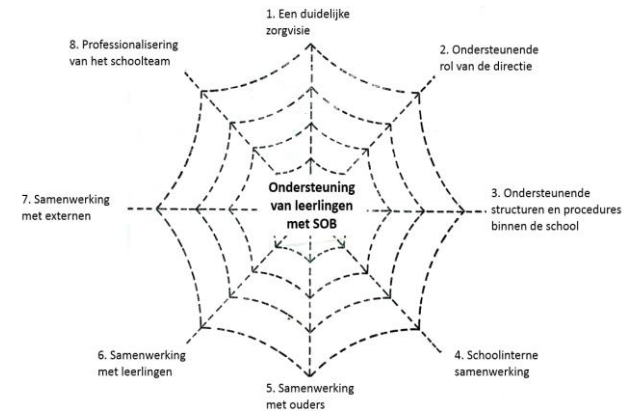
3 perspectieven

- Geïntegreerde zorg
- Medicalisering en standaardisering van hulpverlening
- Gelijke onderwijskansen

Het belang van een zorgbeleid

- Kwaliteit van zorgtrajecten
- Tevreden ouders en leraren
- Centrale rol van de leraar

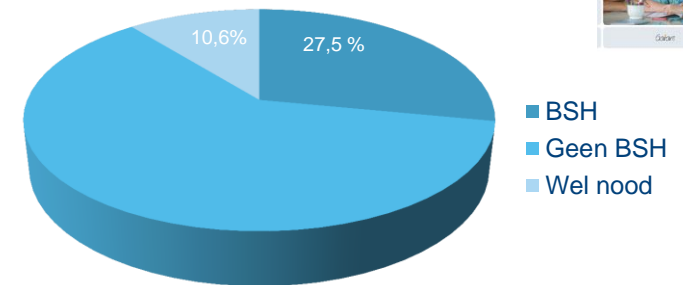
Figuur 1: Frequentieverdeling van scholen voor het overkoepelende schoolkenmerk 'geïntegreerde zorg', opgesplitst naar onderwijsniveau (op een schaal van 1 tot 6)

Medicalisering en standaardisering

- Voorwaarde voor zorg & ondersteuning
- Toename gebruik BSH
 - per schooljaar: 1/6
 - over 2 schooljaren heen: 1/4
- Verlamrend effect
- ⇔ Focus op onderwijsbehoeften

Omvang BSH lopende schooljaar en voorbije 2 schooljaren

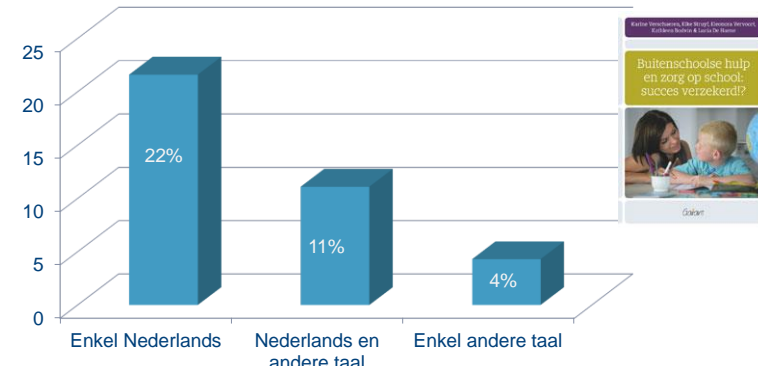
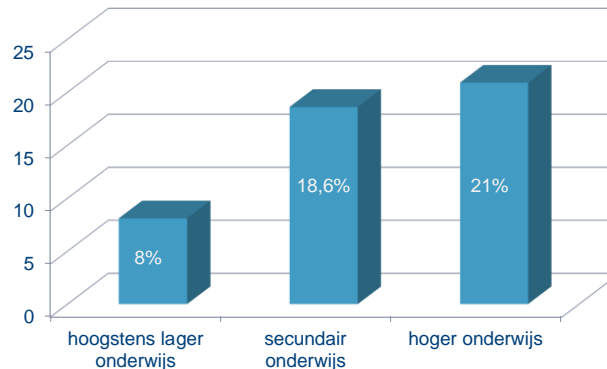

Ongelijke onderwijskansen

- Lage SES/migratieachtergrond: meer barrières in hun schoolloopbaan
- Kan de school impact van barrières verminderen?

Kans op (privé-)BSH kleiner voor leerlingen uit gezinnen met lagere SES en migratieachtergrond

Uitdagingen

- **Zorgcontinuüm**

- *Het is aangewezen om eerste alle ondersteuningsmogelijkheden binnen de reguliere werking van de school te overwegen en te benutten vooraleer door te verwijzen naar zorg buiten de school*

- **Kijken naar de context**

- *Aandoeningen vormen enkel een beperking wanneer de sociale omgeving hier niet aan aangepast is*

- **Praat met ouders**

- *We geloven sterk in het tijdig en veelvuldig overleggen met ouders om op die manier samen met ouders tot oplossingen te komen*

- **De leraar versterken**

- *Leraren moeten het evident vinden dat ze hun onderwijs aanpassen aan onderwijsbehoeften van leerlingen en extra maatregelen nemen in de klas indien nodig*

Versterk de leraar

- Lerarenopleiding én professionalisering '*on the job*'
- Wat heeft deze leerling nodig? Wat heb ik nodig?
- Wat werkt? Belang van succeservaringen!
- Structureel meer overlegtijd
- Alternatieve school- en klasorganisatie
- Opleiding voor 'ondersteuners'! <CLB, interne leerlingbegeleider, PBD, ondersteuner BuO
- Co-creatie & co-teaching i.p.v. expert model